

„Nech všetko, čo dýcha, chváli Hospodina!“

Suspírium: „Vyvýš sa, Hospodin, vo svojej sile! Tvoju hrdinskú moc chceme ospevovať a oslavovať.“ (Ž 21,14) Amen.

Pieseň: Chválospev č. 170: „Nové ráno sa nám hlási...”

Pozdrav: „On koná také veľkolepé veci a nespočetné obdivuhodné skutky, že sa nedajú preskúmať. Tu prejde popri mne, ale ho nevidím, minie ma, ale ho nevnímam. Keď on niečo uchyťí, kto mu v tom zabráni? Kto mu povie: „Čo to robíš!“?“ (Jób 9, 10-12) Amen.

Suma evanjelia: je zapísaná vo Svätom Písme ako ju čítame v Liste apoštola Pavla Efezanom v 5. kapitole v osemnástom až v dvadsiatom verši takto: „...buďte naplnení Duchom. Hovorte spoločne žalmy, hymny a duchovné piesne, v srdci spievajte a oslavujte Pána, za všetko ustavične vzdávajte vďaka Bohu a Otcovi v mene nášho Pána Ježiša Krista.“ (Ef 5,18b-20) Amen.

Prosím, zaujmite si svoje miesta.

Pieseň: Žalm č. 150.: „Chváľte Najmocnejšieho...”

Vzdych: „Ján siedmim cirkvám, ktoré sú v Ázii: Milosť vám a pokoj od toho, ktorý je, ktorý bol a ktorý príde, aj od siedmich duchov, ktorí sú pred jeho trónom, a od Ježiša Krista, verného svedka, prvorodeného z mŕtvych a vládcu nad kráľmi zeme. Jemu, ktorý nás miluje, oslobodil nás svojou krvou od našich hriechov a urobil nás kráľovstvom, kňazmi svojmu Bohu a Otcovi: Jemu sláva a moc na veky vekov. Amen.“ (Zjav 1,4-6)

Lekcia: Kniha Zjavenia Jána 14. kapitola 1-7. verše: *Potom som videl: Hľa, Baránok stál na vrchu Sion a s ním stoštyridsaťštyritisíc tých, čo mali na čele napísané jeho meno a meno jeho Otca. Počul som zvuk z neba ako zvuk mnohých vôd, ako zvuk veľkého hromu. Zvuk, ktorý som počul, bol ako keď citaristi hrajú na svojich gitarách. Spievali novú pieseň pred trónom, pred štyrmi bytosťami a pred staršími. Ale nikto sa nemohol naučiť tú pieseň, iba stoštyridsaťštyritisíc vykúpených zo zeme. To sú tí, čo sa nepoškvrnili so ženami, lebo sú panici. Tí nasledujú Baránka, kamkoľvek ide. Tí boli vykúpení spomedzi ľudí ako prvotina Bohu a Baránkovi. V ich ústach sa nenašla lož; sú bez poškvrny. Potom som videl iného anjela letieť stredom neba: Mal večné evanjelium, aby ho zvestoval obyvateľom zeme, každému národu, kmeňu, jazyku a ľudu. Volal mohutným hlasom: „Bojte sa Boha a vzdajte mu slávu, lebo prišla hodina jeho súdu. Kľaňte sa tomu, ktorý stvoril nebo i zem, more i pramene vôd.“*

Modlitba: Večný Bože náš! Pozdvihujeme k Tebe svoje srdcia, lebo Ty si hoden všetkej chvály. Skôr ako vyslovíme jediné slovo, už nás obklopuje Tvoja sláva. Nebesia zvestujú Tvoju veľkosť, Slnko i Mesiac poslušne kráčajú po svojich dráhach a hviezdy žiaria na Tvoj rozkaz. Hory, moria, vetry i dažde Ti slúžia. Každé stvorenie na zemi svedčí o Tvojej múdrosti. Tak ako žalmista vyzýva celé stvorenstvo, aby Ťa chválilo, aj my sa chceme pripojiť k tomuto veľkému nebeskému i pozemskému zboru. Pane náš, Ty si tento svet nielen stvoril, ale ho aj neprestajne udržiavaš a múdro spravuješ. Veľké sú Tvoje skutky. Pozdvihol si svoj ľud, keď padol, otvoril si cestu tam, kde z ľudského pohľadu už nebolo východiska, a zostal si verný aj vtedy, keď sme my boli neverní. Aj dnes konáš. Často nepozorovane chrániš naše životy, zachovávaš naše rodiny, dávaš chlieb na naše stoly, darúvaš nádej malomyselným a milosrdenstvo kajúcnikom. Predsa však vyznávame, akí ľahostajní bývame voči Tvojim darom. Skôr si všímame to, čo nám chýba, než to, čo deň čo deň prijímame z Tvojej ruky. Odpusť nám našu nevďačnosť a uč nás znova žasnúť nad Tvojimi skutkami! Daj nám oči, ktoré rozpoznávajú Tvoje veľké diela, a srdce pripravené odpovedať na ne chválou. Teraz, keď si nás zhromaždil okolo svojho Slova, prosíme Ťa, utíš všetko, čo odvádza našu pozornosť. Daj, aby sme neboli iba poslucháčmi, ale aj prijímateľmi Tvojho slova. Premieňaj naše zmýšľanie, očisťuj naše pohnútky a naplň naše srdcia radosťou, ktorá nepramení z okolností, ale z Tvojej prítomnosti. Preto Ťa prosíme: prihováraj sa nám skrze svojho Svätého Ducha, aby, keď zaznie na našich perách „Haleluja“, nebolo to iba vyslovené slovo, ale vyznanie celého nášho života. Pre Ježiša Krista, nášho Pána nás vypočuj. **Amen.**

Pieseň: Chválospev č. 303. 1-6. verše: „V tých miestach blažených..“

Vzdych: „Ty však, Hospodin, si môj štít, si moja sláva; pozdvihuješ mi hlavu. (Ž 3,4) Amen.

Biblický text: Kniha Žalmov 150. kapitola: *„Haleluja! Chváľte Boha v jeho svätyni, chváľte ho na jeho vznešenej oblohe! Chváľte ho pre jeho hrdinské skutky, chváľte ho pre jeho nesmiernu veľkosť! Chváľte ho zvukom trúby, chváľte ho harfou a gitarou! Chváľte ho bubnom a tancom, chváľte ho lýrou a flautou! Chváľte ho ťubozvučnými cimbalmi! Chváľte ho dunivými cimbalmi! Nech všetko, čo dýcha, chváli Hospodina! Haleluja!“*

Ježiša oslavujúce živé kresťanské spoločenstvo, milí bratia a drahé sestry!

Kniha Žalmov sa končí jediným slovom: Haleluja! Aké zvláštne! Na konci modlitebnej knihy Biblie už niet náreku, niet prosby ani volania o pomoc. A predsa sa v žalmoch ozvalo toľko slz, toľko zápasov, toľko pokánia i toľko otázok!

A keď prídeme na ich koniec, všetko sa spojí do jednej veľkej chvály. Žalm 150. je skutočnou hymnou – radostnou a mocnou oslavou Boha. Desaťkrát v ňom zaznieva tá istá výzva: **„Chváľte Hospodina!“** Nie je to obyčajné opakovanie. Je to mocná výzva. Veľké pozvanie. Pozvanie, aby človek konečne zaujal miesto, na ktoré ho Boh stvoril – aby Ho oslavoval. **1. Prečo chválime Hospodina?** Pretože vykonal veľké skutky. Žalmista nehovorí, že máme chváliť Boha preto, lebo máme dobrú náladu. Ani preto, že sa nám v živote všetko vydarilo. Hovorí: **„Chváľte Ho za Jeho mocné skutky!“** Boh Svätého Písma je vždy Hospodinom, Ktorý koná. Nie je vzdialeným pozorovateľom sveta. Je ako mocný hrdina, ktorý bojuje za svoj ľud, vyslobodzuje ho a otvára cestu aj tam, kde z ľudského pohľadu už nijaká cesta neexistuje. Izrael veľmi dobre vedel, čo to znamená. Spomínal na Egypt. Na vyslobodenie z domu otroctva. Na rozdelenie Červeného mora. Na Božiu starostlivosť na púšti. Na uzavretie zmluvy na vrchu Sinaj. Na vybudovanie chrámu. Na Božie milosrdenstvo a vernosť. Žalm tieto udalosti nevymenúva. Ani nemusí. Veriaci človek vie, za čo je vďačný. A čo my? Vieme to aj my? Veď veľký Boh aj dnes koná veľké veci v živote malého človeka. Zachoval nám život. Dal nám chlieb. Priviedol nás domov. Uzdravil nás. Potešil nás. Odpustil nám. Zachoval nás. Otázkou nie je, či Boh konal. Otázkou je, či rozpoznávame Jeho ruku a či na ňu odpovedáme vďačnosťou. **2. Kde sa začína oslava Boha?** **„Chváľte Boha v Jeho svätyni...“** Oslava Boha sa začína v chráme. Tam, kde sa zhromažďuje Boží ľud. Tam, kde obraciame svoju pozornosť k Pánovej prítomnosti. Ale tam nezostáva. **„...chváľte Ho na Jeho mocnej oblohe!“** Aj nebeský svet sa pripája. Nebo i zem spoločne oslavujú Hospodina. Ako často však máme pocit pravého opaku! Akoby nebo a zem nechceli to isté. Vidíme praskliny a bolesti sveta, vojny, porážky i svoju vlastnú malosť. Žalm 150. však ukazuje dopredu. K tomu dňu, keď každé stvorenie bude vyznávať to isté: **Hoden je Pán!** **3. Chvála si vyžaduje celého človeka** Žalmista potom jedno za druhým vymenúva hudobné nástroje. Roh. Harfa. Lýra. Bubny. Flauty. Cimbaly. Prečo?

Nie preto, aby nám dal lekcii z dejín hudby. Ale preto, aby povedal: Božia sláva si zaslúži, aby sa ozval celý človek. Prvým nástrojom je šófar – roh. Je to nástroj, ktorý zvoláva do boja. Aj my musíme bojovať. Nie však proti sebe navzájom, ale sami proti sebe. Každý deň musíme viesť zápas, aby sme neoslavovali sami seba. V nás sa musí zrútiť chrám Dágon, aby Boh mohol v nás vybudovať svoj vlastný príbytok. Roh tiež znamená: Je čas zhromaždiť sa. Je čas obrátiť svoju pozornosť k Bohu. On stojí v centre. Potom prichádza lýra a harfa. Nenahrádzajú ľudský hlas. Iba ho sprevádzajú. Aký krásny obraz! Ľudský hlas a hudobný nástroj spoločne slúžia tomu istému cieľu. Nechcú presadiť seba. Chcú oslavovať Boha. Potom prichádza bubon a tanec. To môže byť pre nás, reformovaných kresťanov, trochu cudzie. A predsa je v Písme Svätom tanec jedným z najprirodzenejších prejavov radosti z vyslobodenia. Keď Izrael prešiel cez Červené more, prorokyňa Mirjam vzala do ruky bubon a ženy tancovali a oslavovali Hospodina. Neoslavovali sami seba, ale Boha, ktorý porazil faraónovo vojsko. A keď Dávid priniesol späť archu Hospodinovej zmluvy do Jeruzalema, tancoval pred Hospodinom zo všetkých síl. Nechcel zažiť ako kráľ, ale radoval sa ako služobník v Božej prítomnosti – aj napriek tomu, že ním preto pohrdali. Biblický tanec teda nie je predstavenie, nie je atrakcia ani sebavyjadrenie. Je to pohyb srdca, ktoré Božia milosť oslobodila. My, kalvíni po stáročia sme si takmer ponechali iba organ. Áno, kráľovnú hudobných nástrojov. Boli časy, keď Ján Kalvín dokonca odstránil organy z ženevských kostolov, aby nič neodvádzalo pozornosť od Slova Božieho. Musíme však dávať pozor, aby sa dôraz nepreniesol na samotné nástroje. Žalm 150. neoslavuje cimbaly. Oslavuje Boha. Otázkou nie je, aký nástroj znie. Otázkou nie je ani to, či tancujeme alebo nie. Otázkou je, či sa naše srdce skutočne raduje z Boha. Človek môže nehybne stáť a predsa celým srdcom chváliť Hospodina. A človek môže prejavovať veľké vonkajšie nadšenie a pritom iba ukazovať sám na seba. Boh vždy hľadá na srdce. Vonkajší prejav je pravdivý iba vtedy, keď vychádza z vnútra. Možno aj organom oslavovať seba samého. A možno jediným

tichým hlasom z celého srdca chváliť Hospodina. Človek, ktorého Boh vyslobodil, nemôže zostať nehybný. Oslobodená duša je pri bohoslužbe prítomná slobodne. Rukami. Nohami. Srdcom. Ústami. Celou svojou bytosťou. **Nech každý, kto dýcha, chváli Hospodina!** Na konci žalmu už nie sú žiadne hudobné nástroje. Sú tam iba ľudia. Ba ešte viac než ľudia. „**Nech všetko, čo dýcha, chváli Hospodina!**“ Toto pozvanie patrí všetkým. Aj tým, ktorí stoja na nádvoriach pohanov. Aj tým, ktorí prišli zďaleka. Aj tým, ktorí váhajú a hľadajú. Celému stvorenému svetu. Apoštol Pavol hovorí to isté efezskému zboru: „hovorte spolu žalmy, chválospevy a duchovné piesne, spievajte a plesajte Pánovi vo svojom srdci.“ (Ef 5,19) Nebudeme to všetci vyjadrovať rovnakým spôsobom. Pre niekoho je darom ticho. Pre iného spev. Pre niekoho hudobný nástroj. Pre iného modlitba. Ale každý má svoj hlas. A tak je to správne. Každý má dôvod na vďačnosť. Možno nastal čas, aby sme sa opäť stali odvážnejšie spievajúcim spoločenstvom. Nie preto, aby sme zabávali sami seba. Nie ako ďalšie spoločenstvo zamerané iba na seba. Ale ako spoločenstvo znejúce a radostné, ktoré má jediný cieľ: Božiu slávu. **5. V Kristovi sa napĺňa haleluja.** Najhlbším dôvodom však nie je iba vyslobodenie Izraela v Starom zákone. Najhlbším dôvodom je Ježiš Kristus. On so svojimi učeníkmi spieval žalmy, keď sa vydal do Getsemanskej záhrady. Aj na ceste ku krížu zaznievala chvála. Božia láska nezostala iba v hraniciach ľudských predstáv. Nezostala iba teóriou. V Kristovi došla až na kríž. Tam visel za nás. Tam vylial svoju krv za každú dušu. Preto chvála kresťana nie je otázkou nálady. Nie je otázkou povahy alebo temperamentu. Je odpoveďou na Božiu milosť. Preto spievali kresťania v katakombách. Preto spievali kazatelia a rektori odsúdení na galeje. Preto znela pieseň v hĺbinách lesov počas prenasledovania. A preto aj dnes zaznieva v Cirkvi haleluja. Milí bratia a drahé sestry! Je v našom srdci nová pieseň? Bijú naše srdcia inak odvtedy, čo nás Kristus našiel? Ak áno, nebojme sa to vyjadriť. Pretože chvála nie je iba záležitosťou našich pier. Patrí celému nášmu životu. Kým máme

dych, posledná veta 150. žalmu zostáva programom nášho života: „**Nech všetko, čo dýcha, chváli Hospodina!**“ A ak sa nás niekto opýta, prečo Ho chválime, môžeme odpovedať iba toto: Pretože pre nás vykonal veľké veci. Pretože nás v Kristovi vyslobodil. Pretože najprirodzenejšou odpoveďou vykúpeného človeka je vďačnosť. Preto aj dnes, aj zajtra, po celý náš život: **Chváľ Hospodina! Aleluja! Amen.**

Modlitba: Pane náš, nebeský Otče náš! Ďakujeme Ti, že si nám aj dnes znovu pripomenul, prečo Ťa máme chváliť. Ďakujeme, že základom našej chvály nie sú naše ľudské zásluhy, ale Tvoje veľké a mocné skutky. Ďakujeme Ti za dar stvorenia, za Tvoju starostlivú prozreteľnosť, za Tvoju zachovávajúcu milosť a predovšetkým za Ježiša Krista, skrze Ktorého si nás vykúpil a zachránil. Prosíme Ťa, nedovoľ, aby naša chvála zostala iba medzi múrmi chrámu. Nech je prítomná aj v našich domovoch, v našej práci, v našich slovách, rozhodnutiach i vo vzájomnej láske. Uč nás žiť tak, aby náš život odzrkadľoval to, čo sme dnes vyznali svojimi perami: jedine Tebe patrí všetka sláva. Pane náš, keď sa rozhliadame okolo seba, často vidíme viac strachu než nádeje. Ty si však svojmu služobníkovi Jánovi ukázal nebeské videnie, v ktorom Baránok stojí na vrchu Sion spolu s tými, ktorých vykúpil. Ďakujeme Ti, že posledné slovo dejín nebude patriť zlu ani záhube, ale víťazstvu Baránka. Daj, aby sme aj my patrili medzi tých, ktorí verne nasledujú Krista. Zachovávaj svoju Cirkev vo viere, aby večné evanjelium zaznievalo čisto všetkým národom, kmeňom, jazykom i ľudom. Urob aj náš cirkevný zbor schopným pokorne a s láskou zvestovať: „**Bojte sa Boha a vzdajte Mu slávu!**“, lebo život každého človeka je pred Tebou a všetky časy sú v Tvojich rukách. Prosíme Ťa za tých, ktorí dnes ešte nedokážu vysloviť chválu. Za tých, ktorí padli, za chorých, zarmútených, zúfalých i za tých, ktorí sa od Teba vzdialili. Daj, aby aj oni počuli volanie Baránka a zakúsili Tvoju milosť. Veď nás počas nastávajúceho týždňa tak, aby nám každý nádech pripomínal, že náš život pochádza od Teba a patrí Tebe. Kým kráčame touto zemou, uč nás spievať pieseň vďačnosti, aby sme po príchode do plnosti Tvojho kráľovstva mohli spolu s tými, ktorí naveky oslavujú Baránka, spievať novú pieseň. Prijmi preto vďačnosť našich srdc, službu nášho života i našu chválu. Pre Ježiša Krista Ťa prosíme. **Amen.**

Modlitba Pánova

Ofera: „Vďaka Bohu za jeho nevýslovný dar!“ (IIK 9,15) Amen.

Požehnanie: „Bohom sa chválime deň čo deň a tvoje meno budeme chváliť naveky. — Sela —“ (Ž 44,9) Amen.

Záverečná pieseň: Chválospev č. 303. 7-8. verše: „To dielo najkrajšie,...“